LA VANGUARDIA
GIRONA

OCI

Es triplica la presència d'estufes a les terrasses

PÀGINA 7

Conèixer el CEL

La passió per l'astronomia ha estat el motor que ha impulsat la creació de quatre associacions gironines

DANIEL BOSCH PORTELL / ASTROBANYOLES / GATAM

La lluna, fotografiada en quart creixent, és una de les imatges que més atrau als escolars quan visiten els observatoris

TERESA ARTIGAS
Girona

L'1 de gener, l'Associació d'Afeccionats a l'Astronomia de Girona (AAAG) va engegar la seva activitat a l'obsevatori de Llagostera, situat al centre cultural integral acabat d'inaugurar en aquesta localitat. Han passat molts anys des que el 1894 Rafel Patxot, aficionat a l'astronomia, va crear un observatori astronòmic a Sant Feliu de Guíxols per realitzar treballs micromètrics d'estrelles múltiples. El nou observatori de Llagostera demostra que l'interès dels gironins per conèixer el cel mai no decau. Observar i fer el seguiments de supernoves, planetes, estrelles, galàxies, cometes, nebuloses, asteroides, i altres cossos i fenòmens celestes, fotografiar-los i portar a terme una tasca divulgativa, pedagògica i científica és el que empeny les quatre associacions astronòmiques que actualment hi ha a la demarcació de Girona, que per ordre d'antiguitat són les de la Garrotxa, Girona, Figueres i Banyoles. Totes han nascut fruit de la trobada casual d'aficionats a l'astronomia, i totes fan la seva tasca sense afany de lucre, sinó per compartir la passió pel coneixement de l'univers i divulgar-lo.

El 1986, coincidint amb el pas del cometa Halley per l'òrbita terrestre, uns quants aficionats de La Garrotxa van fer-ne el seguiment durant dos mesos. Aquesta observació va ser l'embrió de l'Associació d'Astronomia de la Garrotxa (AAG). "L'any passat vam celebrar el 25è aniversari de l'associació, i durant tots aquests anys, hem desenvolupat una tasca pedagògica a través de xerrades i cursos d'inciació que primer vam fer a la seu d'Omnium Cultural i després a l'observatori de Batet de la Serra", explica Cerles Gil, vicepresident de l'AAG, la més veterana de les quatre que actualment hi ha a Girona.

Uns anys després, el 1992, arran d'unes xerrades sobre astronomia al Casino Menestral de

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>

CONÈIXER EL CEL

>> VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

Figueres, un grup d'aficionats amb telescopi propi i experiència com a observadors va fundar la Societat Astronòmica de Figueres (SAF) amb l'objectiu de promoure i divulgar el coneixement de l'astronomia i les ciències afins i col·laborar amb recerques científiques. "Entre els socis de la SAF, uns estan interessats en conèixer el cel i d'altres en utilitzar instruments òptics. En aquest segon grup, uns es dediquen més específicament a l'astrofotografia i d'altres a practicar observacions i anàlisis científiques. Actualment, a més de divulgar l'astro-

DIVULGACIÓ

La tasca principal és acostar el coneixement de l'astronomia als escolars

ASTRES I CIÈNCIA

Astrobanyoles, a més de per l'astronomia, s'interessa per altres aspectes científics

nomia, complementem la nostra activitat amb la realització d'observacions de caràcter científic", explica Pere Horts, president de la SAF. "L'any 1992 certes observacions eren impossibles, perquè no existia la tecnologia informàtica, aleshores no podíem ni imaginar que vint anys després podríem observar explosions estel·lars o detectar planetes en determinades estrelles", afegeix Hors.

L'atzar i l'entusiasme pel co-

Amb energia solar. El president de l'Associació d'Afeccionats a l'Astronomia de Girona, Rafael Balaguer, i Francesc Sureda, a l'observatori de Mas Roig de Llagostera, que funciona des del 2009 amb energia solar

Amb vocació pedagògica

neixement del cel han estat el motor de totes les associacions astronòmiques. La de Girona es va crear després que tres amics es trobessin a Palafrugell per observar un eclipsi de sol. Era l'any 1999, i d'aquella trobada va sorgir la iniciativa de crear una associació que, en essència, tenia les mateixes inquietuds i objectius que les anteriors: la divulgació i la voluntat pedagògica. El nom d'Associació d'Afeccionats a l'Astronomia de Girona "es va decidir amb la voluntat d'englobar aficionats de tota la demarcació, no volíem limitar-nos a una sola població. Ara tenim uns 70 socis d'arreu de Girona i fins i tot d'altres províncies", detalla Rafael Balaguer, president de l'AAAG. A més de la tasca pedagògica, aquesta associació, igual que la SAF, té un vessant científic i col·labora amb les recerques de centres d'astrofísica.

La més jove de totes les associacions astronòmiques és Astrobanyoles, nascuda el 2002 després que un grup de persones van assistir a un curs d'iniciació a l'astronomia a Can Jan de la Ferrés de Fontcoberta, al Pla de l'Estany. Van començar la seva activitat com a secció del Centre

INMA SAINZ DE BARANDA

Amb l'ordinador. La tecnologia actual permet fer les observacions a través de la pantalla de l'ordinador i captar zones del cel que fa vint anys era impossible imaginar

LA DADA

La lluita per un cel fosc

Per observar el cel calen unes condicions determinades, i la foscor n'és una. La Societat Astronòmica de Figueres, conscient que la contaminació lumínica era un greu problema medioambiental, va iniciar l'any 1993 la primera campanya de denúncia a l'Alt Empordà, iniciativa pionera a la península. La campanya va començar a donar fruits l'any 1995, quan l'Ajuntament de Figueres va aprovar el primer Pla Director de l'Enllumenat Públic contra la Contaminació Lumínica. El 1996 es va fundar Cel Fosc, avui d'abast estatal, gràcies a les iniciatives de la qual, s'han fet lleis contra la contaminació lumínica a Catalunya i altres comunitats de l'Estat.

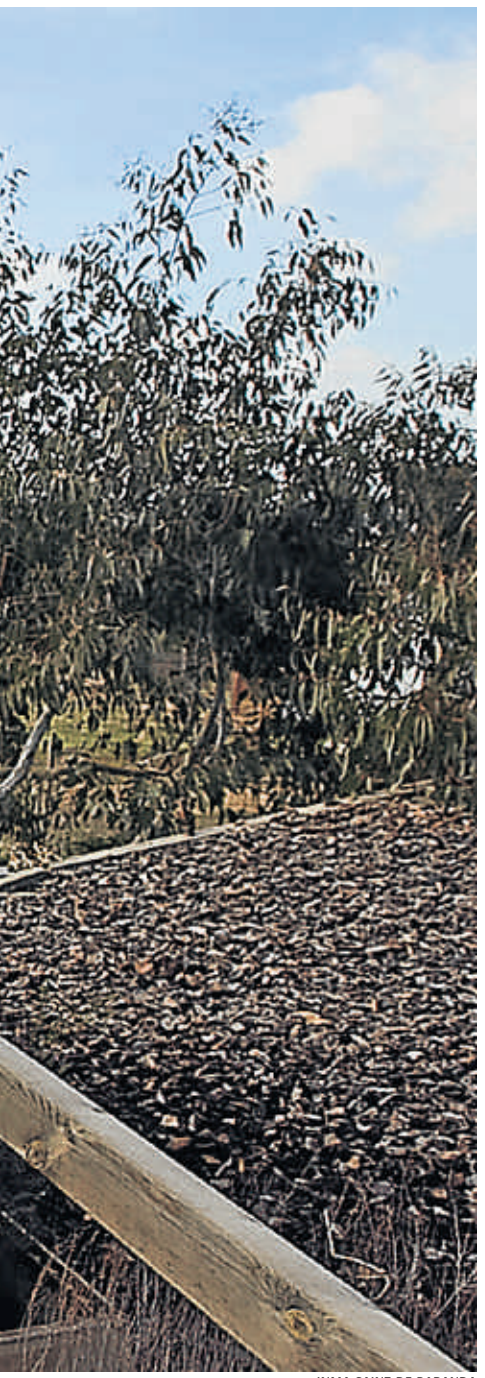

INMA SAINZ DE BARANDA

Per observar el cel no cal tenir l'ull enganxat al telescopi; la tecnologia permet als aficionats fer seguiments per l'ordinador

Els observatoris acosten les estrelles a la terra

TERESA ARTIGAS
Girona

Per realitzar observacions i donar una dimensió més científica a la seva tasca, a les associacions els cal tenir un observatori amb un telescopi d'una certa potència, càmeres amb sensibilitat per fotografiar el cel profund, ordinadors i el software necessari, però el caràcter amateur de les associacions, que es mantenen amb les quotes dels socis, fa difícil d'assumir els costos que en suposa la construcció d'un observatori.

L'ajuda municipal i les aportacions dels socis han fet possible que actualment a Girona hi hagi quatre observatoris, un a Batet de la Serra, a la Garrotxa, un altre a Figueres, i dos més a Llagostera. El més antic és el de Batet de la Serra. "Vam saber que havien de rehabilitar la rectoria de Batet, i vam demanar a l'Ajuntament d'instal·lar-hi un observatori, a canvi, ens comprometíem fer observacions amb els escolars de la comarca", explica Carles Gil, vicepresident de l'AAG. Gràcies a aquest acord, fa 16 anys els aficionats garrotxins tenen observatori, primer amb equips particulars i des de fa deu anys, una subvenció de Caixa Catalunya els va permetre comprar un telescopi de 35 mm. La situació d'aquest observatori, l'orientació i l'escassa contaminació lumínica el fan un lloc privilegiat per a la observació del cel, on els escolars aprenen la mecànica celeste, com es produeixen els eclipsis lunars i altres aspectes relacionats amb el cel.

Des de Figueres i Llagostera, astrònoms aficionats col·laboren en diverses recerques

El cas de l'AAAG també és un privilegi, perquè des del passat mes de gener compta amb dos observatoris. El primer, de 2009, és una instal·lació situada a Mas Roig, a Llagostera, al Centre d'Interpretació de la Sostenibilitat promogut per Francesc Sureda, soci de l'AAAG. Mas Roig està situat en una zona elevada del poble, a camp obert, en un indret magnífic per observar el cel. És aquí on cada quinze dies es troben els socis, canvien impressions, comenten les novetats i fan observacions. Aquest és un hàbit que no deixaran de practicar ara que acaben d'estrenar un nou observatori, aquest situat al centre cultural Can Roig, al casc urbà de Llagostera. "Quan vam saber que construirien aquest centre vam demanar a l'Ajuntament poder-hi instal·lar l'observatori, ja que ens va semblar que era una eina d'ensenyament de les ciències de primer ordre", explica Rafael Balaguer. A partir d'ara, les tardes dels dimecres l'observatori estarà obert a tothom que el vulgui visitar. "La tecnologia ha avançat molt, i els astrònoms no professionals podem fer seguiments inimaginables fa uns anys, des d'explosions de supernoves, asteroides amb risc d'impacte a la terra, observació solar", diu Balaguer. L'AAAG practica observacions de caràcter científic i aviat formarà part de la xarxa de recerca Minor Planet Center, dedicada al seguiment dels cossos menors del sistema solar.

Per la seva banda, la SAF té a Figueres, al carrer Via Làctia, un observatori gràcies a què l'Ajuntament va finançar la fabricació de les peces del telescopi de 410 mm amb el qual treballen. "Actualment fem seguiments d'asteroides i cometes, que per la seva lluminositat són objectes propers i es poden captar amb els aparells que tenim. També col·laborem en recerques científiques com ara el descobriment d'explosions d'estrelles o la presència de planetes en determinades estrelles. De fet els astrofísics sovint treballen a partir de la contribució que fan els astrònoms no professionals", detalla Pere Horts.

Els únics que de moment s'han de conformar fent observacions a camp obert són els d'Astrobanyoles. Tot i així, és una associació molt activa, cada segon dissabte de mes organitzen xerrades de científics al museu Darder, també ofereixen cursos d'iniciació a l'astronomia i a l'astrofotografia i un programa setmanal a Ràdio Banyoles, convoquen un premi escolar de recerca i divulgació i mantenen un web molt actiu on, a falta d'observatori real, n'ofereixen un de virtual.●

INMA SAINZ DE BARANDA

Cúpula i telescopi de l'observatori de Can Roig, a Llagostera, que va començar la seva activitat l'1 de gener passat

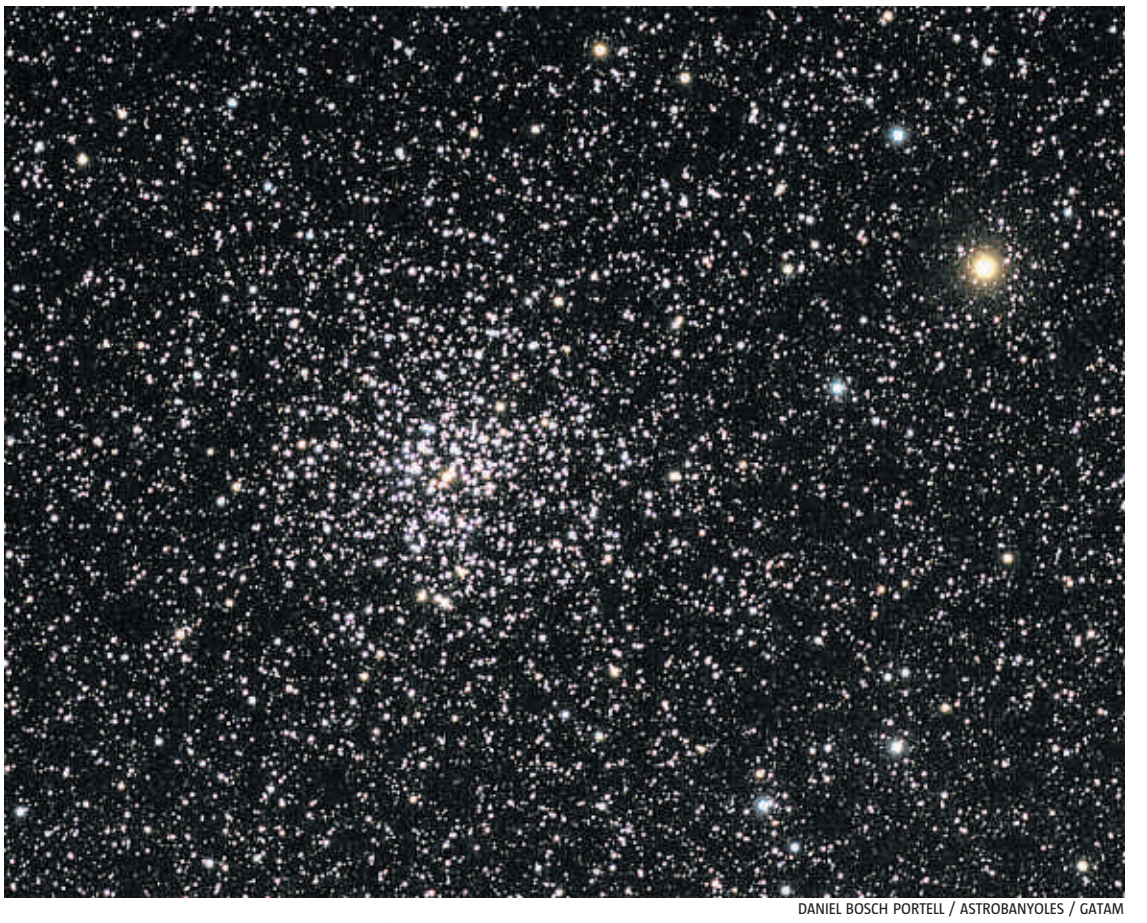

DANIEL BOSCH PORTELL / ASTROBANYOLES / GATAM

La Galaxia M51, de la constel·lació de Canes Vanatici, capturada per Daniel Bosch Portell, d'Astrobanyoles, juntament amb el Grup Amateur de Treballs Astronòmics del Montsec

Excusrionista de Banyoles fins que el 2009 es van independitzar i va denominar-se Astrobanyoles. Agrupació d'Astronomia i Ciència del Pla de l'Estany. "A més d'astrologia, a l'associació l'hi hem posat l'afegitó "ciència", perquè ens amplia el camp d'acció i ens permet mantenir-nos molt actius organitzant xerrades divulgatives, concursos i fent tasques pedagògiques", explica Joan Anton Abellan, president d'Astrobanyoles. I és precisament la paraula "ciència" la que ha contribuït a aplegar el número de socis més alt de les quatre associacions de Girona, uns 120, tot i ser la més jove i també la més activa. Va ser per iniciativa d'Astrobanyoles que es va instaurar una trobada anual de totes les associacions gironines, per fomentar el contacte i l'intercanvi de tots els aficionats gironins.●

UNA PASSIÓ COMUNA

L'origen de les quatre associacions ha estat la passió per l'astronomia

FOTOGRAFIAR L'ESPAI

Per alguns aficionats, l'astrofotografia és un dels interessos prioritaris

DICCIONARI D'USOS I COSTUMS

JAUME FABRE

Nomenclàtor popular

A Girona, els noms oficials dels carrers només serveixen per posar-los en els sobres de correu. Popularment fem servir altres denominacions

Barco, plaça del – Oficialment, plaça de santa Eugènia. Però se la coneix com a plaça del Barco (i no pas vaixell) des que el 1987 se n'hi va posar un de fusta, dissenyat per l'arquitecte municipal Josep Duixans. El barco ja no hi és, víctima de la intempèrie, dels jocs d'infants i de les bretolades (uns salvatges li van calar foc) però el nom li ha sobreviscut.

Carlemany, plaça del – Oficialment, plaça Miquel Santaló. També coneguda com a plaça del Porro, del Canuto o del Cigarro pel fanal de forma cilíndrica que hi ha al mig, arreplegat per l'alcalde Nadal entre les sobres dels Jocs Olímpics de Barcelona. Però el nom més popular prové del nom de l'hotel que ocupa un costat de la plaça. Per això no és la plaça "de" Carlemany, sinó "del" Carlemany.

Casa de Cultura – L'espai urbà que hi ha entre la Gran Via de Jaume I i la plaça de Catalunya porta oficialment dos noms: el més proper a Jaume I és la plaça de l'Hospital, d'origen antic, i el més proper a la plaça de Catalunya és la plaça de Pompeu Fabra, oberta l'any 1968, després d'enderrocar les cases dels carrers del Pavo i Canaders i una part de les voltes de la plaça Catalunya. Un cop reformat l'antic hospital de Santa Caterina per convertirlo en camp de concentració de funcionaris autonòmics, la Casa de Cultura situada al davant ha perdut protagonisme, però la majoria de la gent segueix utilitzant-la per denominar el lloc. És curiós, de totes maneres, que no se li digui plaça de les lletres, per l'escultura metàl·lica amb les lletres a, b, c i d de colors, obra de Paco Torres Monsó que s'hi va posar l'octubre del 1980 i que és una de les més populars de la ciutat.

Cines, plaça dels – Oficialment, plaça de la Independència. Porta aquest nom des del 1856, quan es va començar a urbanitzar, però encara molta gent li diu de Sant Agustí perquè hi havia hagut l'hort d'un convent d'agustins. Després va ser la plaça dels Cines, perquè n'hi havia tres. Ara no n'hi queda cap, però el costum fa que molts li diguin encara amb el mateix nom, encara que l'auge identitari comença a fer que sigui de bon to denominar-la amb el seu nom oficial.

Copa, passeig de la – Oficialment carrer Berenguer Carnicer i passeig Canalejas. L'espai que és continuació d'aquests carrers sota el pas elevat del tren és conegut popularment com passeig de la Copa pel gran vas artístic de pedra situat a l'encreuament amb el passeig de Canalejas i que és una còpia dels que hi ha a les Tulleries de París. Des del 1924 al 1933 va estar davant de Correus i allà la gent en deia "l'as de copes". Després d'uns anys guardat al magatzem el van posar on és ara. El nom és tan popular que fins l'ajuntament el fa servir en lloc de l'oficial en els programes de Fires.

AGUSTÍ ENSESA / ARXIU

Plaça de Sant Feliu, coneguda com plaça del cul de la lleona

TXUS SARTORIO / ARXIU

Pujada de Sant Domènec, coneguda com Escales del Bistrot

Correus – Oficialment, avinguda de Ramon Folch. Un dels llocs més populars per quedar amb els amics. A ningú se li acudiria citar-los a l'avinguda Ramon Folch. Tothom ho fa davant de Correus.

Cul de la lleona - Oficialment, plaça de Sant Feliu. Des que l'alcalde Nadal va fer posar en aquest espai ran de l'Onyar una còpia de la bèstia mitològica que es conserva al Museu d'Art i a la que, segons la tradició, cal besar el cul per sentir-se ciutadà de Girona, el nom oficial va quedar completament arraconat al calaix de l'oblit.

PACO SIERRA / ARXIU

Plaça de Calvet i Rubalcaba, popularment plaça del Lleó

Escales del Bistrot – Oficialment Pujada de Sant Domènec. L'arc del palau dels Agullana presideix l'indret del barri vell que, amb les cases de l'Onyar i la Catedral, és el número u de les postals i les fotografies dels turistes. En realitat dalt de les escales no hi ha l'antic convent de Sant Domènec, ara facultat de lletres, sinó que porten en primer lloc a l'església de Sant Martí, des d'on, això sí, arribarem a Sant Domènec si seguim pujant un bon tros. Potser a causa d'aquest embolic ningú anomena el lloc amb el que indiquen els plànols, sino que és conegut popularment pel nom d'El Bistrot, un bar, ara restaurant, amb una llarga i perfumada història.

Estació, plaça de l' – Oficialment, plaça d'Espanya. A la pràctica és l'estació d'autobusos. Com que no s'hi pot estacionar, la gent que va amb el cotxe a recollir familiars o amics a l'estació, els espera al carrer que oficialment porta el nom de Pierre Vilar, que és continuació de la plaça cap el carrer de la Creu. I per quedar, diuen: "T'espero cap enllà de la plaça de l'estació".

Gran Via – Oficialment, Gran Via de Jaume I. Un cas atípic de duplicitat. Hi ha gent que li diu Jaume I i d'altres Gran Via, però ningú els dos junts. Darrerament sembla imposar-se el segon, segurament per mimetisme amb la ciutat de Barcelona, que també anomena només Gran Via a la que ho és de les Corts Catalanes (i que en l'origen, abans que el franquisme la dediqués a José Antonio, la gent coneixia com a "calle Cortes").

Font del peix – Oficialment, Rambla Verdaguer. La placeta on hi ha la font-monument a mossèn Cinto Verdaguer, amb el bust del poeta i un peix en relleu, on s'ajunten la Rambla Verdaguer, el carrer de l'Albereda i el carrer del Vern, que a la pràctica és un eixamplament de la plaça de Catalunya, és un altre cas d'identificació a través d'un monument.

Lleó, plaça del – Oficialment, plaça de Calvet i Rubalcaba. No se la coneix però per altre nom que el del gran monument "als herois dels setges", amb un lleó que posa les potes damunt d'un canó, dalt d'una gran columna, que hi ha des del 1915, tot i que la base del monument es va inaugurar el 1909. El lleó és obra de Joan Oliver de Bezzi.

Núria, plaça del – Oficialment, plaça del poeta Eduardo Marquina. Els més vells la coneixien també com a plaça del Carril, perquè va haver-hi la primitiva estació de Renfe de Girona fins que es va fer la nova i el pas elevat l'any 1973. Però ja pràcticament ningú fa servir aquest nom, desbancat pel d'un molt popular xiringuito que hi ha al mig.

Torrats, carrer dels – Oficialment, Nou del Teatre. El nom popular, l'origen del qual és evident, va ser consagrat pel grup Sopa de Cabra el 1990 en una cançó de Gerard Quintana: "Ha arribat una altre nit / al carrer dels torrats / però avui he sentit a dir / que tu te n'has anat / Uieeee, em va lligar corrents / Uieeee, el temps em va lligar corrents", etcètera.●

LA CRÒNICA

RAMON IGLESIAS

Simfonia de la crisi

Els ajuntaments deuen 25.000 euros a l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, que ha presentat un ERO

Amb la tramuntana bufant de forma salvatge, els instruments moguent-se i els músics intentant ensinistrar-los com si fossin bèsties indomables. Amb les branques desprenent-se del arbres i les caixes de cartró rodolant per terra... una dolça melodia (qui sap si de Mozart o Montsalvatge) queda suspesa en una atmosfera d'una nit desplaent.

Amb aquestes condicions vaig veure i escoltar per primera vegada l'Orquestra de Cambra de l'Empordà ja fa una bona pila d'anys. Si hi ha una formació resistent al vent i els huracans aquesta és l'OCE. Des de la seva fundació l'any 1989 ha actuat en condicions tan extremes com les dels bracers de carreteres i en llocs on l'aventurer més guillat tindria por d'entrar-hi. Tot per dedicar-se a allò que els hi agrada i evangelitzar musicalment un país on la clàssica és la prioritat 1036. Amb 2.874 concerts a les espatlles, després de fer desenes de voltes al món (als pobles de l'Empordà, vaja!), i havent fet un munt de concerts a l'estranger, l'OCE té el caràcter indomable del seu fundador, Carles Coll, algú que entén la rendició igual que aquell guerrer desmembrat de *Els cavallers de la taula quadrada* dels Monty Python. Algú que coneix molt bé un país on tothom vaticina des del minut zero que "aquest se la fotrà!" quan algú engega una idea nova.

L'OCE porta 22 anys acostant la música clàssica als pobles sota la batuta de Carles Coll

Al principi l'orquestra va haver de lluitar contra aquells que subterràniament posaven en dubte els seus atributs artístics i que criticaven les habilitats que tenia per caçar subvencions. És per això que quan he sabut que per garantir la seva estabilitat han decidit presentar un Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) que afecta els músics, m'ha inquietat fins un cert punt. Fins parlar amb en Carles Coll. Després del preceptiu ruixat (no sense raó): "Collons només parleu de la música clàssica quan hi ha una història truculenta darrera!", explica que és un ERO preventiu que permet reduir la feina i la remuneració si no hi ha ingressos. "Però per suposat que els músics, entre ells el seu director, cobraran per tots els concerts i assajos que fem", afirma el director figuerenc, que atribueix el drama als ajuntaments, que són el 70% dels seus ingressos.

Diu Coll que els consistoris "no tenen un duro i paguen a dos mesos perquè no tenen liquiditat". Els hi deuen 25.000 euros només de concerts del desembre. Però els ajuntaments sempre acaben pagant. Explica Coll que en 22 anys només un consistori no ha pagat. "Apropar la música als pobles petits i mitjans de Catalunya no és cap negoci... no hi ha ningú que pensi que et faràs ric portant una orquestra a Vilamacolum", ironitza Coll, que proclama amb el seu nervi característic: "Ens ensortirem! Cada any fem entre 130 i 150 concerts i crec que aquest any, si fa no fa, seran els mateixos perquè ens hem guanyat a pols un lloc en l'univers musical del país".

"Cada any fem entre 130 i 150 concerts i aquest any, si fa no fa, seran els mateixos", afirma el director

Una de les obsessions de Coll és que l'ERO no afecti a la qualitat i això s'aconsegueix "afinant l'enginy... que tampoc ens ve de nou", diu. Ara estan rodant el *Concert Desconcertant* consistent en fer divertida la música clàssica, i De Mozart a Beatles passant per... En aquests punts suspensius hi posen el poble on van i interpreten una peça amb alguna referència geogràfica local.

Coll assegura que més de dues dècades de feina han donat fruïts. L'any 1990 a l'Armentera hi havia més músics a l'escenari que públic (10 persones). El regidor de Cultura es va espantar. Coll, un tipus encantador quan vol, el va reptar a contractar-los l'any següent per aprofitar la publicitat que farien aquests 10. 22 anys després a l'Armentera hi tenen un concert anual el dilluns de Pasqua que hi assisteix el poble sencer "o quasi tot... Aquells 10 devien quedar contents".●

AGUSTÍ ENSESA / ARXIU

Carles Coll, el director de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, al monestir de Sant Quirze de Colera

Futur

EL MIRADOR

Joaquim Giol

Hem passat anys dient-nos que la felicitat és comprar el que desitges. Us recordeu d'aquelles cartes dels bancs i caixes?: "Té 3.000 euros a la seva disposició, passi a recollir-los". O d'aquells anuncis: "Faci ara les vacances que sempre ha somiat (es veu que tots somniàvem el mateix). I pagui després". La majoria dels ciutadans hem gastat més del que calia. No sé si hem sigut més feliços, però ens hem endeutat massa.

No parlem de les administracions, abocades a una despesa desmesurada. En l'obra pública i en la gestió diària. Llegeixo que les Corts han decidit no fer més aportacions als plans de pensions dels parlamentaris. No cal dir res. Els pagaven el dentista i tenien una agència de viatges per poder realitzar el seu somni a bon preu. Tot empenyia a gastar i a endeutar-se.

Ara domina un altre discurs, de caire purità; l'inspira la senyora Merkel. Cal pagar els errors. És, això sí, una penitència col·lectiva. Aquí rep tothom i, el més pobre, rep més fort. On deien gasti, ara diuen austeritat. On deien somniï, sacrifici. Afegim-hi les agències de qualificació, jutges implacables, però no imparcials, que ens condemnen a pagar cada vegada més. I, entre tots, ens van llevant l'esperança.

Entre una cosa i altra, cada vegada es fa més difícil mirar el futur. Fa uns quants anys semblava una terra de progrés i de felicitat. Ara sembla un desert que creix a cada dia que passa. Tant, que ja no en veiem el final. Ben cert que caldrà esforç i sacrifici. Però no només per sortir de la crisi. Sobretot, perquè formen part de la vida. De fet, desert, esforç i sacrifici no són pas aliens a la nostra tradició cultural ni religiosa. A la Bíblia el desert és lloc de crisi: d'esforç i de creixement. I els nostres pares i avis sabien ben bé què vol dir sacrificar-se. La diferència és que ells ho vivien en clau de futur, com un do. Nosaltres ho vivim en clau de passat. Com una pèrdua.

CONTES DE CARRER per Gerard Bagué

Descendència

L'ancià Jacint G., excepcionalment mudat i encorbatat, s'aferra tremolós a l'empunyadura del bastó per aixecar-se del sofà de la recepció de la residència d'avis perquè ha vist aturar-se el BMW del seu únic fill, Octavi G., que manté el vell costum d'endur-se'l a dinar per Nadal a un dels pocs bons restaurants oberts al centre de Girona. Aquestes trobades són l'única concessió a l'afecte paternofilial que es concedeixen anualment dos homes freds i poc amics del sentimentalisme. Amb una trucada quinzenal en tenen prou per posar-se al dia de les seves vides. El fill, que ja s'acosta als cinquanta anys, li explica que l'empresa rutlla com sempre, i el pare desgrana el repertori habitual: el menjar, les noves xacres, les excentricitats del company d'habitació. La trobada de Nadal els resulta incòmoda, poc natural, com si els servís per dissimular una relació anòmala, però seria molt pitjor no trobar-se mai. No és que estiguin barallats o que el fill li guardi rancúnies o retrets. Passa simplement que trobar-se els accentua la solitud, la sensació de fracàs, com si el dinar de Nadal fos un mirall on cadascú veiés reflectit en l'altre les renúncies i els errors. Com més grans es fan, menys coses tenen a dir-se. Els silencis del darrer dinar van pesar com una llosa.

Però aquest any serà diferent.

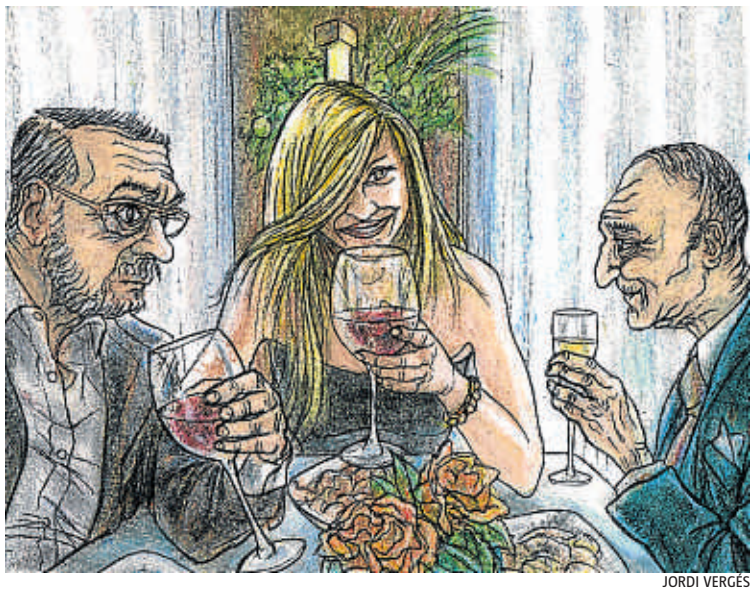

JORDI VERGÉS

Octavi G. ha sorprès el seu pare anunciant-li que, finalment, potser quan ja ningú no s'ho esperava, ni tan sols ell mateix, ha seguit els consells de la seva difunta mare, al cel sia, i s'ha buscat una dona. El pare li diu que mai no és tard. Per primer cop en molts anys, el fill veu en els ulls del pare una espurna de curiositat trapella. Irma els espera al restaurant. Quan els veu arribar, s'aixeca decidida, s'apodera del bastó de Jacint G., li fa dos petons afectuosos i li ofereix el bracet per acompanyar-lo a taula. L'avi queda xocat de la rotunda bellesa de la dona, que deu tenir quinze o vint anys menys que el seu fill. De seguida s'adona que es tracta d'una dona poc cultivada, però molt coratjosa i divertida. Irma, amb les argúcies d'una estricta professora enfront un alumne díscol, demostra mà esquerra a l'hora de desarmar el sorrut ancià. Jacint G. s'interessa per l'origen de la seva relació. Irma li relata la romàntica història d'una trobada casual a la taula dels solters d'un creuer per les illes gregues. L'avi s'engresca amb els detalls més íntims de l'enamorament, sobretot quan Irma li explica que avui resulta difícil trobar algú tan tendre i tan home. Octavi G., avergonyit, intenta portar la conversa cap a temes menys personals, però Irma fa una pregunta que descol·loca pare i fill.

-Ja li has explicat el nostre secret al teu papà?

Els dos homes es miren amb cara de circumstàncies.

-Estic embarassada, diu ella.

Jacint G. mira astorat el seu fill, que s'ha quedat amb un somriure congelat.

Irma li relata la romàntica història d'una trobada casual a un creuer

-Això sí que no m'ho esperava. Avui no guanyo per sorpreses -reacciona l'avi.

A partir d'aquest moment la conversa gira al voltant del futur nét i la salut de la mare fins que, agradablement emboirats pels efectes del vi, l'escudella i la carn d'olla, deixen l'avi davant l'entrada del geriàtric.

Just quan tornen a pujar al BMW, Octavi s'encara amb Irma.

-Per què collons has hagut de fotre un nét pel mig.

-Posats a fer comèdia, fem-lo feliç del tot.

-I quan l'any vinent vulgui veure el seu nét?

-Ui, no pateixis. El món és ple de criatures. Et trobaré un bon actor amb bolquers.

-On vols que et deixi? -diu Octavi G. fastiguejat mentre arrenca el cotxe i lliura a Irma uns bitllets de 50 euros.

-Ja m'he guanyat el sou?

-És que avui me n'han passat les ganes.

wwww.contesdecarrer.blogspot.com

POSTALS URBANES

PACO SIERRA

Casa de Cultura de Girona

De la misericòrdia a la cultura

ORIOL PONSATÍ-MURLÀ

Els serveis socials són un invent mil·lenari. A Girona, entre els segles XII i XIII ja hi trobem diverses institucions consagrades a la beneficència, com ara la Pia Almoina (actualment, Col·legi d'Arquitectes), l'Hospital dels Capellans (al costat de Sant Lluc), el de Pedret, o dels Leprosos (actualment, Centre Cívic de Pedret) i el de Santa Caterina (una refundació del qual ocupa, avui, la delegació de la Generalitat a Girona).

Aquesta atenció "hospitalària", però, es guiava per un principi de caritat universal i no hi entenia, encara, d'especialitzacions. En un hospital medieval s'hi albergaven, sense filar prim, malalts, ancians, viatgers, prostitutes i orfes. No va ser fins ben entrat el segle XVIII, al 1763 concretament, que es decidí crear una Casa de la Misericòrdia, destinada a acollir, sobretot, noies pobres ("en perill de perdre's").

No gaires anys més tard, el 1781, s'inaugura el Reial Hospici, que absorbeix l'anterior Casa de la Misericòrdia i farà funció d'orfenat de la ciutat fins a 1963. El 1966, l'antic hospici esdevé la Casa de Cultura de la Diputació de Girona que avui coneixem.

Hi ha edificis que semblen predestinats a complir eternament la seva funció originària. L'any vinent farà 250 anys que la Casa de Cultura es va posar en funcionament com a casa d'acollida de noies desemparades. Però des que el 1963 va deixar de ser hospici no ha deixat de rebre desemparats culturals.

Des que va deixar de ser hospici no ha deixat de rebre desemparats culturals

A la Casa de Cultura hi ha tingut seu estable, durant temporades més o menys llargues, la secció de Ciències del Col·legi Universitari de Girona (quan depenia, encara, de la UAB), el Centre d'Investigacions Arqueològiques, l'Escola Oficial d'Idiomes, el Consorci de Normalització Lingüística, la Biblioteca Provincial de Girona, el Conservatori de Música Isaac Albéniz (quan els seus usuaris van haver de fugir per cames de la seu de les Voltes d'en Rosés, afectada per aluminosi) i el centre de formació teatral El Galliner. Els tres darrers encara hi són.

Al marge d'aquests hostes més o menys fixos, la programació cultural ideada pels successius directors de la Casa de Cultura (des de Carles Puigdemont i Carme Renedo fins a l'actual directora, Natàlia Molero) reflecteix un esforç sostingut per aconseguir que, malgrat la seva carcassa vetusta, la Casa de Cultura mantingui sempre un digníssim nivell en la seva oferta de cursos, concerts, conferències, presentacions i exposicions.

Com si es tractés d'una altra predestinació, el projecte arquitectònic (Ricard Mercadé i Aurora Fernández) que l'any 2007 va guanyar el concurs de remodelació radical de la Casa de Cultura es diu Boira. I s'haurà d'esperar una colla d'anys, efectivament enmig d'una boira espessa, per arribar a veure la llum algun dia. Tot arribarà, però. L'edifici de l'antic hospici compta els anys per centenars i no li ve d'una dècada.●

OCI

El gener del 2011 hi havia a Girona 22 estufes d'exterior en nou bars, ara n'hi ha 75 en 31 establiments

AGUSTÍ ENSESA

Terrassa d'un bar con estufes a la plaça Sant Agustí de Girona

Estufa, cigarreta i manta

JOFRE SÁEZ
Girona

Una noia es tapa amb una manta en una terrassa de davant de l'església de Sant Fèlix de Girona. Seu amb dos amics més al costat d'una estufa d'un bar mentre es fuma un cigarret i es pren una copa un vespre d'un divendres hivernal qualsevol.

Aquesta és una imatge si més no curiosa si retrocedim una mica més d'un any a una ciutat com Girona. En canvi, és una postal urbana més en d'altres ciutats europees com Berlín on el fred apreta més durant aquests primers mesos de l'any.

Aquest canvi de costums es deu bàsicament per l'entrada en vigor de la Llei Antitabac que prohibeix fumar en qualsevol establiment públic. Una reforma legislativa que també ha obligat als hostalers a enginyar-se-les per no perdre clientela.

A Girona, com en la resta de ciutats, hi ha hagut un plaga en forma d'estufes a l'exterior dels bars i restaurants que ha ajudat a minvar una possible pèrdua de clientela i que, de la mateixa manera, ha aconseguit repoblar places i carrers amb gent a les terrasses com si es tractés d'una nit primaveral.

Segons les dades facilitades per l'Ajuntament de Girona, a 3 de gener del 2011 hi havia 22 estufes distribuïdes en 9 bars. Un any més tard aquesta xifra ha crescut exponencialment fins 75 estufes repartides en 31 bars. És a dir, s'han triplicat aquest tipus d'instal·lacions als carrers de la ciutat.

El gerent de l'Associació d'Hostaleria de Girona i Radial, Jesús Pastor, explica que el camí fins a l'actual situació ha estat llarg ja que no hi havia cap normativa que definís aquest usos. "Vam estar cinc anys intentant que permetessin tant les estufes de propà com les elèctriques i, finalment, van acceptar les elèctriques però no hi havia cap normativa clara". De fet ha estat amb l'actual govern municipal quan la situació s'ha "desencallat" definitivament segons explica: "Amb l'anterior equip s'hi havia parlat però no s'havia concretat; s'ha desencallat aquesta legislatura. I és que no és el mateix recaptar tres mesos que recaptar tot lany. Sortim tots beneficiats".

Des de fa un any aproximadament estan permeses també les estufes elèctriques però tot i així les dues parts estan treballant per definir aquesta nova normativa. "L'actual situació és de satisfacció perquè s'està treballant bé i amb una col·laboració estreta amb l'Ajuntament per definir els usos a la via pública, així com el mobiliari que s'ha d'utilitzar, entre d'altres", explica Pastor.

> **"És un plaer poder dinar a la plaça Independència a ple mes de gener", comenta una dona**

La possibilitat d'instal·lar aquestes estufes ha permès als bars i restaurants ampliar la seva oferta de negoci durant els mesos més freds de l'any. No obstant això, des de l'Associació d'Hosteleria de Girona indiquen que aquests equipaments signifiquen "inversions importants" pels negocis locals i que "difícilment" es poden amortitzar en temes de només cafeteria. " Sí més en temes de restauració", afirma el gerent.

Dels recels inicials a la normativa de la llei antitabac s'ha passat, poc a poc, a una nova forma de consum que agrada a la clientela. "És un plaer poder dinar a la plaça Independència a ple mes de gener", comenta una dona mentre menja un menú en un dels restaurants ubicats a les arcades.

Des de l'Ajuntament afirmen que la utilització d'aquests tipus d'estufes s'està fent amb normalitat i que no s'ha hagut de tramitar cap expedient ni sancionar a cap local per incomplir la normativa vigent.●

LA DADA

Més estufes per més clients

Girona és una ciutat turística pel seu llegat patrimonial però, sens dubte, també per la seva riquesa i saviesa culinària. Molt del turisme que visita la ciutat també ho fa atret per la gastronomia. Una mostra de la importància d'aquest sector són les xifres d'activitats comercials de què disposa l'Ajuntament de Girona. Durant el 2010 hi havia a la ciutat un total de 4.174 activitats, de les quals el gruix principal eren del sector de la restauració amb un total de 584 establiments. Per tant, és previsible que part del sector continuï invertint en estufes amb l'objectiu de sumar més clientela.

II CONGRÉS INTERNACIONAL de RECURSOS HUMANS
Empresa privada / Administració Pública

LLOC: Auditori President Josep Irla - Plaça Pompeu Fabra,1 (Girona) - Nou edifici de la Generalitat a Girona
DIES: 23 i 24 de febrer del 2012
PREU: Normal: 190 € (possibilitat d'assistència només un dia, dijous o divendres: 135 €)
NUM. C/C: 2038.9254.59.6000101105
INFORMACIÓ: info@forumgarrotxa.com - Telèfon: 616 786 975 - isabel.pujol@gencat.cat
Telèfon: 872 975 831 - www.forumgarrotxa.com

DIJOUS 23/02/2012

MATÍ

• de 8.30 a 9h: Recepció i recollida de material

• a les 9h: Obertura del Congrés (a càrrec del Sr. Christian Serarols i Tarrès, Director Territorial Provincial de Girona dels Serveis Empresa i Ocupació i Sra. Glòria Ensesa i Juandó, Fundadora i Directora del Fòrum Garrotxa)

• de 9 a 10h: Obertura del Congrés. Conferència "La Cultura Organitzacional: emergeix o es crea" (a càrrec del Sr. Joan Cohi, ex-Director de RRHH de Chupa Chups, grup Gillette i grup VW, actualment Soci de MC Asociados)

• de 10 a 10.15h: Col·loqui

• de 10.15 a 11h: Conferència:"Cambios normativos: 1-Extinciones de Contrato, 2-Negociación Colectiva, 3-Flexibilidad Laboral aplicada a las administraciones públicas y la empresa privada" (a càrrec del Sr. Antonio Sempere Navarro, Catedràtic de la Universidad de Murcia i soci del despatx d'advocats de Gómez-Acebo&Pombo, i el Sr. Miquel Queralt soci del despatx d'advocats de Gómez-Acebo&Pombo)

• de 11 a 11.15h: Col·loqui

• de 11.15 a 12h: Conferència "Nuevo modelo de Recursos Humanos en una Multinacional Farmacéutica Americana" (a càrrec del Sr. José María Pertusa Jacobo, Director de Recursos Humans a PFIZER, inicialment com Director de R. H. dels Països d'Alt Creixement i actualment Director de R. H. del Sur de Europa)

• de 12.15 a 12.45h: Pausa (Cafè)

• de 12.45 a 13.45h: Conferència "Dueños de nuestro destino; primer paso para conciliar vida laboral y familiar" (a càrrec de la Sra. Núria Chinchilla, professora Ordinaria del Departament: "Dirección de Personas en las Organizaciones" i Directora del Centro Internacional Trabajo y Familia del IESE Business School)

• de 13.45 a 14h: Col·loqui

TARDA

• de 15.30 a 16.30h: Conferència: "The Human Resources Standard" (a càrrec del Sr. Daniel Dale, Operations Director Standard "Investors in People" United Kingdom)

• de 16.30 a 17h: Col·loqui

• de 17 a 18h: Conferència: "La planificació dels Recursos Humans a les Administracions Públiques" (a càrrec del Sr. Josep Aldomà, Professor de Dret Administratiu de la Universitat de Barcelona, Professor Col.laborador de funció pública a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. Cap del servei d'Organització i Cap del Servei de Personal de la Diputació de Barcelona 1989-1991)

• de 18 a 18.30h: Pausa (cafè)

• de 18.30 a 19.30h: Conferència: "La inserció laboral de persones en risc d'exclusió en l'àmbit públic i privat" (a càrrec del programa Incorpora de "La Caixa")

DIVENDRES 24/02/2012

MATÍ

• de 9 a 11h: Conferència "El marketing Intern: un repte dels RRHH?" (a càrrec del Sr. Carles Torrecilla, doctor en màrqueting i investigació de mercats. Professor titular de ESADE. La seva tesi doctoral va estar basada en l'aplicació del màrqueting en els serveis públics. I autor dels llibres:"Crisi mentides i grans oportunitats" i "En efectiu o amb targeta").

• de 11 a 11.30h: Col·loqui

• de 11.30 a 12.30h: Conferència "La Gestión Estratégica del Desempeño y su impacto en la retribución" (a càrrec del Sr. Jorge Herrero, socio-Director de consultoria de Hay Group).

• de 12.30 a 13h: Col·loqui.

• de 13 a 14h: Conferència "La Gestión del Entusiasmo" (a càrrec del Sr. Victor Küppers, llicenciat en ADE per la UIC, Master en Gestió Comercial per la UN y soci de Küppers&co).

• de 14 a 14.30h: Col.loqui

• a les 14.30h: Clausura

Entitats organitzadores: Fòrum de Recursos Humans de la Garrotxa (Pla de l'Estany - Gironès - Ripollès) · Generalitat de Catalunya, Departament d'Empresa i Ocupació

Entitats col·laboradores: Ajuntament de Girona · FOEG · Universitat de Girona · IESE · Pfizer · Hudson · CeiCe · Incorpora "La Caixa" · Cambra de Comerç de Girona · Ldbd · Adecco · Universitat Oberta de Catalunya · me consultors · Ajuntament de Salt · Ajuntament de Sarrià de Ter · ESADE Business School · Diputació de Girona · Generalitat de Catalunya, Departament d'Empresa i Ocupació · Perfil · CCOO · HayGroup · Universitat de Vic · axon · Les Preses · Ajuntament de Vilablareix

LA NEU

PIRINEU DE GIRONA	Remuntadors	Pistes	Preu forfet	Pàgina web	
La Molina	16	53	39.5	www.lamolina.cat	Oberta
Masella	18	64	39,5	masella.com	Oberta
Vall de Núria	5	11	29,5	valldenuria.cat	Oberta
Vallter 2.000	11	14	33	vallter2000.com	Oberta

PIRINEU D'ANDORRA	Remuntadors	Pistes	Preu forfet	Pàgina web	
Ordino-Arcalís	12	26	38	vallnord.com	Oberta
Pal	18	23	38	vallnord.com	Oberta
Arinsal	13	19	38	vallnord.com	Oberta
Pas/Grau Roig	31	54	43	grandvalira.com	Oberta
Soldeu-Tarter	34	56	43	grandvalira.com	Oberta

PIRINEU FRANCÈS	Remuntadors	Pistes	Preu forfet	Pàgina web	
Espace-C. d'Aze	16	21	26	cambre-d-aze.com	Oberta
F.romeu-P.2.000	23	43	31,5	font-romeu.fr	Oberta
Formigueres	7	22	27	formigueres.net	Oberta
Els Angles	19	40	33	les-angles.com	Oberta
Porté i Pimorent	8	26	26	porte-puymorens.net	Oberta
Puigmal	13	35	26	puigmal.fr	Oberta
Puigvalador	9	17	27	puyvalador.com	Oberta

ESQUÍ NÒRDIC	Remuntadors	Pistes	Preu forfet	Pàgina web	
Aransa		32	10	aransaski.cat	Us turis.
Guils de Fontan.		45	10	www.guils.com	Us turis.
La Rabassa (And)		15	12	naturlandia.ad	Us turis.
Lles de Cerdanya		36	10	www.lles.net	Us turis.

Propera i molt popular

La cursa de gossos de trineu Pirena conclou la seva vint-i-dosena edició amb la tradicional festa a La Molina

ELISABETH ESPORRÍN
Girona

Després de quinze dies de travessa pels Pirineus, la vint-i-dosena edició de Pirena arriba demà a les pistes de La Molina. La cursa de gossos de trineu, on el respecte cap als animals i la natura és el màxim exponent i que ha congregat un any més una cinquantena d'equips i gairebé 300 gossos, durà a terme una última etapa d'exhibició a l'àrea dels Alabaus de l'estació ceretana, per tal de donar a conèixer de prop l'esport del múixing.

Molt ha nevat des d'aquella primera edició de l'any 1991, amb la participació de 13 múixers i 17 persones d'organització. Una trajectòria de més de dues dècades per una sòlida competició que, tot i no ser l'esport de referència en aquestes latituds, ha vist créixer tant l'equip humà com el nombre de gossos. Pep Parés, director de Pirena, afirma que "els equips estatals han crescut i ja arriben al 50% de la totalitat de participants".

La cursa, que puntua per a la Copa d'Europa i del Món de Trineus amb Gossos, dóna a conèixer any rere any les muntanyes pirinenques. "Més enllà de la pura competició, la carrera conserva un magnetisme especial. I és que el respecte cap als animals i la natura que emmarca els Pirineus segueix sent el valor primordial de la cursa de Pirena", explica Parés.

Més enllà de la cursa, el respecte cap als gossos i la natura és el valor primordials de la ruta blanca

La ruta blanca, que forma part igualment de les pràctiques de estudiants de veterinària, tancarà edició a La Molina, l'estació degana. La darrera etapa de Pirena Advance s'iniciarà a les 10 hores amb una exhibició de múixing. La jornada estarà acompanyada amb un espai village amb taller de maquillatge, educació cívica, contacontes infantil sobre la història de Pirena i xerrades d'educació veterinària sobre els gossos de trineu.

Els actes de cloenda, que aniran acompanyats amb música en directe, es tancaran a les 13 hores amb la cerimònia de lliurament de premis.●

GONZALO AZUMENDI

Com els humans, els gossos tenen un entrenament específic per córrer

DGPC

Un instant del simulacre de situació d'emergència

Prevenir abans que curar

La Molina va dur a terme un simulacre de rescat a pistes per tal d'intervenir si fos necessari de forma ràpida i eficaç

E. ESPORRÍN. Girona

La Molina organitza cada any, juntament amb la Direcció General de Protecció Civil, un simulacre de situació d'emergència a les estacions hivernals on hi participen els Bombers de la Generalitat de Catalunya, els Mossos d'Esquadra i la Creu Roja. El d'aquesta temporada es va dur a terme la setmana passada i es va treballar altre cop per poder intervenir de forma ràpida i eficaç en cas de necessitat a qualsevol estació d'esquí.

Tot i passar els controls que obliga la Normativa dels Transports per Cable, els remuntadors mecànics de les estacions no estan exempts de patir una avaria. Sigui per un problema mecànic o per vent violent, entre d'altres, els telecadires disposen d'un sistema d'emergència que reduirà la velocitat o aturarà el giny. Si s'atura un remuntador, caldrà estar atent a les indicacions de l'estació.

El personal de les pistes serà el primer encarregat a avaluar l'incident i buscar la solució més ràpida per evacuar els clients. Si el remuntador no es pot posar en marxa, es tranquil·litzarà via megafonia els qui estiguin a bord. Si l'avaria és greu, es demanarà ajut al Centre de Coordinació d'Emergències de Catalunya.

Si cal evacuar els afectats, l'helicòpter aproparà els tècnics a les pilones per tal d'assegurar els usuaris amb politges i cordes i apropar-los a les pistes com més aviat millor.●

Publiqui els seus anuncis a La Vanguardia Girona

www.lavanguardia.es
LA VANGUARDIA
Gent amb opinió. Gent de Vanguardia

Informació i contractació:

Tel. 972 41 69 38
publipresgi@publipressmedia.com
Ctra. Barcelona 12-14, 1º 6ª

PUBLIPRESSMEDIA
grupoGodó

ESPORTS

Pioners del futbol americà

L'equip Salt Falcons i els Senglars de Santa Cristina d'Aro són els dos únics representants gironins a la Lliga catalana

ARXIU

Una imatge del partit entre els Falcons i els Senglars disputat aquesta temporada

JOSEP GUARDIOLA
Girona

El pròxim cap de setmana el conjunt del Salt Falcons s'enfrontarà a l'Uroloki barceloní amb una plaça en joc per a les semifinals de la Lliga catalana de futbol americà. Els saltencs són un dels set equips que conformen aquesta lliga catalana actualment i l'autèntic pioner d'aquest esport a les comarques de Girona.

El Salt Falcons es va fundar el 1989, la qual cosa a hores d'ara el converteix en el tercer equip més antic de tot l'Estat, després que en aquests més de vint anys d'història ha tingut alts i baixos com a entitat. Malgrat aquests moments, durant 23 anys els saltencs han fet activitat de manera ininterrompuda.

Tot va començar gràcies a Joan Coderch, que en aquell moment era professor de l'institut de Salt i que es va posar al capdavant en la creació del nou equip, moment en què només n'hi havia quatre a nivell català: els Búfals de Poble Nou, els Barcelona Boxers, els Pioners de l'Hospitalet i els Badalona Drags. Va ser aquell mateix 1989 que el nou equip ja va participar en les primeres competicions oficials, concretament en la Supercopa que va organitzar la Federació Catalana.

L'evolució del club des d'aquell moment va ser paral·lela a la de la mateixa Lliga, ja que en aquests anys es van formar dues competicions diferents arreu de l'estat espanyol. Els Falcons varen participar a la Lliga Catalana, aconseguint el cinquè lloc en aquesta primera edició jugada el 1992.

Un any més tard es va crear una nova competició sense jugadors professionals, que els saltencs varen guanyar. Però aquí no es van aturar els canvis, posteriorment es va fer una nova lliga que de nou englobava els equips estatals.

Però més enllà de la feina feta pel primer equip, el Salt Falcons sempre ha treballat en la promoció d'aquest esport minoritari, fet que l'ha portat a tenir equips en les categories Júnior, Cadet i Flag. En l'actualitat l'equip gironí compta amb un equip Sènior, un Flag Sènior i un Flag Sub-13.

Pel que fa a la Lliga actual, els saltencs són un dels set equips que conformen la competició sènior. Els altres equips són l'Argentona Bocs, els Barcelona Uroloki, els Imperials de Reus, el Vilafranca Eagles, el Team Hornets Saragossa i els Senglars de Santa Cristina d'Aro.

Precisament el conjunt de Santa Cristina, fundat l'any 2007, és el segon representant gironí en aquesta competició. L'equip del Baix Empordà no està tenint el seu millor any i això l'ha portat a tancar la classificació sense haver guanyat encara cap partit. En una de les darreres jornades disputades, els Senglars van perdre de manera clara contra els Salt Falcons en l'esperat derbi gironí.

Els Falcons ja tenen 23 anys de vida, mentre els Senglars es van fundar fa només cinc anys

De totes maneres, el mal moment puntual del primer equip no priva que des d'aquesta mateixa entitat es treballi mirant els equips de promoció. Així, els Senglars també disposen d'un equip en competició a la Copa Catalana Cadet.

En aquesta curta llista de representants gironins en les competicions oficials també hi té cabuda el conjunt Titans de Platja d'Aro, tot i que en aquest cas va cessar les seves activitats després d'un temps de competició. Això dóna encara més valor a la feina feta pels Falcons i els Senglars, després de 23 i 5 anys de vida, respectivament.●

SI AVUI ÉS DIVENDRES...

AGUSTÍ ENSESA / ARXIU

Imatge de la Fira Rebaixa al Palau Firal de Girona

La fi de les baixes

JOFRE SÁEZ
Girona

S'acaba la temporada de les baixes i tornen les *altes*. Parlem de les esperades rebaixes. Un època per rematar una ja debilitada targeta bancària i el seu corresponent número de compte corrent que, per molts, ja no corre. I, per si no fos poc, el remat final, la gran oferta i les últimes gangues les trobem aquest cap de setmana al Fira Rebaixa.

Com cada any, ni que sigui per curiositat o per evitar una tarda de diumenge al sofà, m'endinso en aquesta gran selva comercial. Una de les fires de l'any que de ben segur atrau a més públic al Palau Firal que, per aquesta cita, es converteix en un gran magatzem on remenar i continuar remenant. Aquests esdeveniments són com una aventura a la recerca de la millor oferta. Com a bon explorador, em submergeixo en una muntanya de roba per rebuscar entre mitjons, calçotets i samarretes per treure alguna cosa de profit.

La roba interior que vaig comprar l'any passat ja ha arribat al final de la seva vida útil però el cert és que pel preu baix que la vaig comprar prou feina ha fet. Encara que, ara que hi penso, potser ho podré reconvertir en draps per a la neteja de casa.

Si tens més fortuna com a explorador la teva recerca pot finalitzar amb la caça d'una peça major. Si ets hàbil i més ràpid que la teva competència pots atrapar, per exemple, aquella jaqueta que has estat buscant però que mai has pogut comprar.

Per alguns això de les baixes, rebaixes o baixos (preus) no és res més que un eufemisme ja que el que podem trobar la resta de l'any són *altes*. En un context marcat per l'atur i l'escassetat econòmica hauríem d'instaurar de forma perpètua la temporada *baixa* de l'explorador. Potser, en sortiríem tots guanyant.

De fet, això de les rebaixes no és res més que una iniciativa comercial per empènyer el consum. El que em pregunto és per què aquesta època se situa després d'una campanya de Nadal on es pot caure fàcilment en l'error d'estirar més la mà que la màniga?

Jo ja fa temps que opto per reservar part del meu pressupost a comprar-me la roba entre el gener i el febrer. I és que sembla absurd, tal com està plantejat el calendari, fer-ho abans. O no?●

CULTURA

El camp d'aviació de Celrà

JUDIT PUJADÓ
Celrà

El novembre del 1936 Celrà va saber que a les seves terres, les que van més enllà de la sèquia Vinyals, on ara hi ha tot d'arbredes i en aquells anys camps de conreu, s'hi construiria un camp d'aviació militar, el número 311. El camp, majoritàriament construït al terme de Celrà, arribava fins a Bordils. Els militars "van venir un diumenge que estàvem dinant –recorda Joan Mitjà, del mas la Cànova, a Bordils–, van instal·lar-se aquí i van fer malbé l'era per fer el refugi".

Una part del poble va protestar. No només perdien terres de conreu. Tenir un aeròdrom militar al municipi significava esdevenir també un objectiu militar. Efectivament, al llarg de la Guerra Civil, Celrà va ser deu cops bombardejat. No va morir cap veí, però sí una quinzena de militars. La instal·lació de l'aeròdrom va comportar la creació de tota una sèrie d'infraestructures: una desena de refugis antiaeris, un polvorí, el terraplenat dels recs, l'esllavissament dels marges i la construcció d'algun pont que permetés de transportar el material des del poble... I és que l'edifici de l'Ateneu Celranenc també es va reconvertir: durant aquells mesos s'hi va instal·lar un taller de muntatge i reparació d'avions.

L'historiador Artemi Rosell va recollir la documentació històrica referent a l'aeròdrom en el llibre *El camp d'aviació de Celrà* i el 2005 l'Ajuntament de Celrà va bastir un itinerari senyalitzat al voltant del que havia estat el camp. Ara, un passeig planer entre arbredes permet recórrer el perímetre d'unes terres des de les quals s'enlairaven avions i es feien pràctiques de vol nocturn: s'assajava la guerra.

El trajecte permet passar prop de can Liro, de can Bardera, podrem entrar a l'antic polvorí i visitar el refugi de la Guatllera. Ja al terme de Bordils, el mas la Cànova va servir d'allotjament per les tropes i s'hi va construir un dels refugis més profunds. Encara trobarem, tornant pel camí cap a Celrà, dos refugis antiaeris més ubicats en camps de conreu i un altre a Can Bisbe. El mes de novembre passat, i amb la intenció de recuperar de forma permanent la història d'aquest aeròdrom, l'Ajuntament de Celrà inaugurava un centre, ubicat dins de la Fàbrica, que forma part de la Xarxa d'espais de la memòria de la Generalitat.

JUDIT PUJADÓ

Mònica Roca, tècnica de patrimoni, mostra una foto dels aviadors al camp de Celrà durant la guerra

Un passeig entre arbredes permet recórrer el perímetre de la zona del aeròdrom militar

A l'exposició s'hi pot veure material bèl·lic, monedes i d'altres restes que els veïns han conservat d'aquell temps, així com l'audiovisual que Quim Paredes va fer per recollir la memòria oral dels veïns. Un d'ells, Robert Vilar, va ser aviador.

D'altra banda, a Roses s'ha descobert, arran de les obres de reurbanització de la Plaça Prim, un altre vestigi de la Guerra Civil, les restes del refugi antiaeri que van construir els veïns. Comprovat el seu estat de conservació, l'Ajuntament estudiarà la possible recuperació, com ja es va fer amb el de la Pujada de l'Escorxador, actualment plaça de la Pau.●

El llegat de les cobla-orquestra

ARXIU

El compositor de sardanes Vicenç Bou amb el seu piano

J.P.

El Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí dirigeix un projecte de recuperació del patrimoni musical centrat en el món de les cobla-orquestra. De la recuperació d'aquest patrimoni també s'extreu informació sobre les festes populars i el desenvolupament social i cultural d'una comarca que va veure néixer aquestes formacions musicals al llarg del s. XIX.

En el marc dels Tallers i Jornades de Memòria oral, que se celebren a través dels Observatoris Etnològics de Catalunya, s'han programat diversos actes. Demà s'estrena l'audiovisual *Fer de músic. Volum II* en el qual el músic Jordi Molina entrevista Lluís Albert, compositor i musicòleg, Josep Riumalló, fiscornaire, Joan Sadurní, trompetista i Josep Gispert, tenorista i constructor de canyes.

El dissabte dia 11 es commemorarà els 50 anys de la mort del compositor Vicenç Bou amb una taula rodona i una ballada d'algunes de les seves millors obres interpretades per l'Associació Sardanista Continuïtat.●

Els versos perduts de Concepció Carreras

J.P.

La filòloga Carme Ramilo va centrar els seus estudis en l'obra poètica d'una olotina quasi oblidada. Amb la publicació de *Concepció Carreras Pau: o la sublimació de la paraula*, (Curbet Edicions) aplega els millors poemes de l'escriptora nascuda el 1893.

L'obra hauria de servir per recuperar i posar al lloc que Ramilo creu que li correspon a Carreras en la història de la literatura catalana, al costat de poetes coetànies com Rosa Leveroni o Clementina Arderiu.

Carreras va editar en vida tres volums poètics als anys 50 del segle passat i ha rebut homenatges a la seva ciutat natal, però roman pràcticament desconeguda a la resta del país. Escrivia: "Aquelles coses que sovint contàvem / –rosaris de deliris llaminers– / i aquelles hores en què tant gosàvem / no tornaran mai més?". Moria a la seva ciutat natal el 1961.●

ARXIU

Portada del llibre

PISTES

Divendres, 3

Exposició. Inauguració de l'exposició *A l'ombra de Josep Pla. Cinc escriptors periodistes gironins de la República*.
Capella del Convent de Santa Clara. Castelló d'Empúries (20 h).

Poesia. Recital de poesia a càrrec de Versos.cat.
Ecomuseu Farinera. Sant Francesc, 5. Castelló d'Empúries (21 h).

Música ètnica. Concert l'artista camerunesa Kareyce Fotso.
Auditori de l'Ateneu. Plaça Major, 40. Banyoles (22 h).

Cobla. Actuació de la Cobla la Bisbal Jove.
Teatre de Bescanó. Carrer Major. Bescanó (21 h).

Conferència. *Ètica i política*, a càrrec de Joan Manuel del Pozo, doctor en filosofia.
Casino Menestral figuerenc. Poeta Marquina, 2. Figueres (20.15 h).

Dissabte, 4

Teatre còmic. *Live!* a càrrec de Xuriguera i Faixedas.
Teatre de Bescanó. Carrer Major. Bescanó (21 h).

Teatre. *L'any que ve serà millor*, a càrrec de La Villarroel.
Teatre Municipal. Plaça del Vi. Girona (21 h).

Música alternativa. Depedro presenta el seu darrer disc, *Nubes de papel*.
Auditori. Passeig de la Devesa, 35. Girona (21 h).

Diumenge, 5

Teatre infantil. *Cinc contes diferents*, a càrrec de la Cia. Produccions essencials.
Teatre Municipal. Plaça Catalunya, 12. Roses (12 h).

Clàssica. Interpretació de la cantata *Llum i misteri de Nadal*, per cor, solistes, rapsodes i el pianista Pere Puig.
Basílica de Santa Maria. Castelló d'Empúries (18 h)

Teatre familiar. *Clinc!*, de la companyia Pep Bou.
Teatre el Mundial. Passeig Marimon Asprer. La Bisbal d'Empordà. (19 h).

Teatre infantil. *Gúlliver al país de Lil·liput*, a càrrec dels Centre de titelles de Lleida.
Teatre de Blanes. Carrer Ample, 26. Blanes (17.30 h).

Espectacle familiar. *Les aventures de Pinotxo*, a càrrec de Roseland Musical i Urano.
Teatre de Salt. Plaça Sant Jaume, 6. Salt (12 h).

Concert clàssica. Presentació de Giorquestra, amb Nina, Albert Guinovart (piano), Jordi Molina (tenora), Gemma Coma (mezzo) dirigits per Marcel Sabaté.
Auditori. Passeig de la Devesa, 35. Girona (19 h).

Òpera. Gala lírica a càrrec dels Amics de l'òpera de Girona.
Sala la Cate. Ronda Rector Arola, 4. Figueres. (18 h).

Concert infantil. *Els colors dels metalls*, concert per a infants.
Teatre Principal d'Olot. Passeig Miquel Blay, 12. Olot (17 h).

POLS ECONÒMIC

ASSOCIACIONS

La xarxa surera Retecorck creix

El Instituto del Corcho, la Madera y el Carbón Vegetal de Extremadura s'ha adherit a la Xarxa Europea de Territoris Surers, Retecorck, amb seu a Llofriu. L'organisme treballa per promocionar comunitats vinculades al sector surer i està format per 60 entitats d'Espanya, Portugal, Itàlia i França.

MUNICIPIS

Sarrià de Ter vol atraure empreses

L'Ajuntament de Sarrià de Ter i la Universitat de Girona han firmat un conveni de col·laboració per a la redacció del pla estratègic de desenvolupament econòmic del municipi. L'objectiu és potenciar el teixit econòmic de la zona i promoure l'atracció de noves iniciatives empresarials.

ARXIU

Firma del conveni

LA CAIXA

Aposta per l'emprenedoria social

Deu projectes gironins s'han presentat a la convocatòria d'emprenedoria social de l'Obra Social de La Caixa. Quatre de les deu empreses són de nova creació. Dels deu projectes, quatre provenen del món de la inserció laboral de persones en exclusió social; tres, del camp de la salut i el benestar; dues, de la inserció laboral de persones amb discapacitat i una és de l'àrea d'energia sostenible i reciclatge de residus. L'Obra Social acompanyarà durant un any l'emprenedor en la presa de decisions i el dotarà d'una inversió inicial de fins a 25.000 euros. La formació anirà a càrrec de l'escola de negocis Iese Bussiness School. La convocatòria ha rebut 465 sol·licituds.

De Figueres al món

El grup Miquel Alimentació manté relacions comercials amb més de 150 clients de tot el món i té més de 17.000 productes d'alimentació, drogueria o basar

AGUSTÍ ENSESA

Un dels supermercats adreçats a professionals del grupo Miquel Alimentació

SÍLVIA OLLER
Figueres

L'any 1925, Pere Miquel Estela posava en marxa una petita empresa per a la comercialització a l'engròs de fruites, cereals i productes colonials a Figueres. Aquell petit punt de venta va ser l'embrió de Miquel Alimentació Grup, la primera empresa del sector majorista de la distribució alimentària a l'Estat espanyol. Amb un volum de negoci el 2010 de 960 milions d'euros i amb presència a tot Europa, Amèrica Llatina, el Nord de l'Àfrica i la Xina, l'empresa aspira enguany a introduir-se en països com Mèxic, Perú o el Brasil i reforçar la seva presència a Alemanya, Aràbia Saudita i la Xina.

Tot plegat ha d'ajudar a incrementar més d'un 25% la facturació al mercat estranger, que en aquests moments representa tan sols el 2% del total del grup.

Per al 2012 el grup vol introduir-se a Mèxic, Perú o Brasil i obrir súpers en 34 províncies espanyoles

L'empresa, que manté relacions comercials amb més de 150 clients de tot el món i de totes les mides –distribuïdors, grans cadenes de distribució o supermercats–, té en cartera més de 17.000 referències d'alimentació, drogueria o productes de basar. Alhora, l'empresa importa productes de més de 100 proveïdors de la Unió Europea.

Entre els productes internacionals que distribueix de forma exclusiva al mercat nacional hi ha la cervesa Mexicali, que segons fonts de l'empresa, està tenint una gran acceptació al sector de l'hostaleria i també la cervesa xinesa Yanjing.

Però l'expansió de Miquel Alimentació Grup, presidit per Ramon Miquel Ballart, que alhora exerceix com a conseller delegat de l'empresa, passa per obrir aquest any nous supermercats de la cadena Spar en 34 províncies espanyoles, cosa que permetrà doblar la seva presència i la consolidarà com el major franquiciador del mercat nacional. Actualment, Miquel Alimentació disposa d'una cadena de 117 supermercats propis amb les marques Suma i Spar i altres 526 supermercats franquiciats de Suma, Spar i Pròxim. El pla d'expansió de la companyia passa per obrir 500 establiments Spar, entre propis i franquiciats, en els propers cinc anys.

A curt termini, l'empresa amb seu central a Vilamalla i amb un 100% de capital nacional, també té previst obrir un Gros Mercat, un centre d'autoservei a l'engròs adreçat a professionals, a la població de Castellbisbal. Actualment, Miquel Alimentació té 54 centres d'aquest tipus en deu comunitats autònomes que reben anualment més de 2,5 milions de visites. De fet, les vendes d'aquest tipus d'establiments representen el 45% del volum de negoci de l'empresa. Així, dels 960 milions en vendes del 2010 –les últimes dades disponibles que té l'empresa- 436 milions es van facturar en establiments Gros Mercat. Les vendes a clients de la línea de distribució majorista (supermercats independents, franquícies, centrals de compra i distribuïdors) van representar el 41%. Les vendes a supermercats propis suposen el 13%, mentre que la venta de la línia FoodService, creada al 2010 i centrada en la distribució a la restauració organitzada, va ser de l'1%.●

ARXIU

Ramon Miquel Ballart és el president i conseller delegat de Miquel Alimentació Grup

La Bisbal crea una marca de garantia per la ceràmica

SÍLVIA OLLER
Girona

L'Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, juntament amb l'Associació d'Empresaris Artesans Ceramistes de la Bisbal i Comarca i l'Associació de Comerciants de l'Aigüeta, ha creat un distintiu que ha de permetre identificar els productes ceràmics elaborats a la Bisbal i als pobles de la seva àrea d'influència.

La marca Ceràmica de la Bisbal, protegida per la Unió Europea, ha d'ajudar a posar en valor els productes autòctons i distingir-los de la resta. L'adhesió dels empresaris al projecte implica que els fabricants hauran de dotar al producte del logotip de la marca, que també figurarà en l'etiquetatge i embalatge. Es podran marcar tant els productes de ceràmica artística i decorativa, com els de terrissa, rajoleria, material de bòbila i revestiments i paviments.

L'Ajuntament portarà a terme aquest any una campanya de difusió de la marca

Per la seva banda, els comerços hauran de fer saber al consumidor quins són els productes que tenen aquesta marca comunitària. El regidor de Promoció de la Ciutat, Xavier Dilmé, destaca que és "un valor afegit, un distintiu de qualitat que oferim al consumidor". L'Ajuntament de la Bisbal portarà a terme aquest any una campanya de promoció i difusió de la marca, finançada en un 70% pels fons d'Ocupació Estatal del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.●

LA VANGUARDIA
GIRONA

EDITA: La Vanguardia Ediciones, SL.
Redacció: Diagonal, 477, 7è (08036) Barcelona
Tel.: 93 481 22 00

ANUNCIS: Publipress Media, SLU.
Carretera de Barcelona, 12-14, 4t 3a (17001) Girona
Tel.: 972 416 938 / 972 416 937. Fax: 972 416 939

Nascuda l'any 1971 a Barcelona. Vaig estudiar imatge i so i vaig ser fotògrafa de premsa. Vaig canviar d'ofici fent un curs de sommelier i una estada al Celler de Can Roca. El 2005 vaig anar a treballar al restaurant Pera Batlla de Ventalló. El vi no és elitista, el vi és de pagès

"El més important d'un vi és amb qui es comparteix"

INMA SAINZ DE BARANDA

Clara Isamat, *sommelier*

Com aconsegueix una nouvinguda al món del vi el premi i el reconeixement de tenir una de les tres millors cartes de vins de Catalunya?
Pensant l'estil de cada vi i buscant els que són el reflex del seu paisatge. Això comporta llegir, viatjar, buscar, tastar i invertir temps i diners fins a trobar vins amb ànima, representatius i coherents amb el seu territori. Les grans marques i les distribuïdores t'ho posen tot molt fàcil, però he anat una mica a contracorrent.

Com és una carta de vins a contracorrent?
Les referències no es basen en les denominacions d'origen, sinó en províncies, anyades, pobles i varietats per estricte ordre alfabètic. I ho fem així perquè a Catalunya i a L'Empordà hi ha el ventall més ampli d'Espanya d'estils i de vins molt bons i interessants que no tenen denominació d'origen.

Sembla que un vi sense marca famosa i sense denominació d'origen no té tanta qualitat ni tant glamur.
Cal fugir de la idea de que denominació d'origen equival a qualitat. Tenim elaboradors petits que interpreten la vinya d'una manera molt personal, igual com cada músic interpreta la mateixa partitura de manera diferent. Pel que fa al glamur, sovint s'oblida que el vi és un producte de poble, rústic, dur i fet per homes de mans grans i treballades que s'hi deixen l'esquena. El vi no és elitista, el vi és de pagès.

Un sommelier famós admet que quan es parla de vins el noranta per cent és literatura.
Cert, però el més important d'un vi no és allò que expliquem els sommeliers, sinó que gaudeixi la persona que el beu. I encara és més important amb qui es comparteix l'ampolla.

L'Institut d'Estudis Catalans defineix el sommelier com la persona encarregada de la selecció, la presentació i el servei de vins i licors en els grans restaurants.
El nostre restaurant és petit i molts clients es queixen de que a les cartes dels grans restaurants hi ha tants vins que es perden. L'enologia ha evolucionat molt i és una ciència només a l'abast de grans mestres com Josep Roca. La feina del sommelier no és donar lliçons magistrals, sinó dialogar amb el client, fer que no tingui por de preguntar i aconseguir que surti content.

La nova paraula de moda a taula és el maridatge.
Se'n parla molt però és molt complicat. Per buscar aromes cal ser un mestre i cal posar-ho fàcil i senzill, perquè, si no, el client s'atabala. Prefereixo no filar tant prim i que tothom ho entengui. Jo transmeto la cultura i la tradició del territori i quan dic aquest xai i aquest vi són d'aquí, tothom sap què vull dir.

Perquè quan escollim i bevem un vi parlem després d'altres vins i quan anem a un restaurant parlem d'altres restaurants?
Potser és que ens costa gaudir de les coses sense comparar-les i que ens costa gaudir de la conversa. És allò d'aquella publicitat de la lasanya de la meva mare.

Com es situa un restaurant petit i llunyà en el mapa gastronòmic de Catalunya?
Amb constància, honradesa, gestionant bé les despeses, amb il·lusió i creient en el projecte. I això no es fa per diners.

Ferran Adrià ha posat de moda la paraula reinventar-se. Vostè es va reinventar quan va desertar de la fotografia i del periodisme?
No. Senzillament he evolucionat i he canviat. I el món del vi m'ha permès fer el mateix que el periodisme: viatjar, conèixer molta gent interessant, aprendre de moltes persones i que t'obrin les portes de cases que poca gent ha visitat ni sap que existeixen.

Perquè ara fotografia ceps i pàmpols amb marietes?
Perquè si hi ha marietes als ceps o als pàmpols vol dir que la vinya no ha estat tractada amb insecticides ni amb productes químics i és més que probable que el vi que s'elaborarà sigui natural.

Suggeriment de maridatges d'avui?
Entrants de cargols amb una copa d'escumós empordanès. De primer, verdures de l'hort amb calamarsons i peix fregit amb un blanc de la plana empordanesa com ara d'Espolla o de Mollet de Peralada. De segon, canaló de lletó o peus de porc amb gambes i un vi de terra de pissarra de Cap de Creus o de la serra de l'Albera. I de postres, torradetes, que no són amb ou com les de Santa Teresa, amb una garnatxa suau, dolça i tradicional.

JOAQUIM ROGLAN